

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Jany Hullovej, v právnej veci žalobcu: **CH. H., a. s., J.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. P. B., advokátom, O., proti žalovanému: **E. A., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. R. D., advokátkou, M., v konaní o zaplatenie **99 581,76 Eur (3 000 000 Sk) s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. októbra 2008, č. k. 4 Cob/164/2007-284, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti **m e n í** tak, že rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy dovolacieho konania v sume 11 949,81 €.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 09. 11. 2006 č. k. 22 Cb 60/04-196 rozhodol tak, že žalobu zamietol. Uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 30. 04. 2004 domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty 3 000 000,-- Sk s 13% úrokom z omeškania ročne od 16. 07. 2002 do zaplatenia, na základe Zmluvy o mimoriadnom práve uzavretej dňa 30. 03. 2002 (správne malo byť uvedené 30. 03. 2000) medzi spoločnosťou T. D., s. r. o. (v súčasnosti E. A., s. r. o.) ako povinnej strany a spoločnosťou Ch. H. H. a. s., ako oprávneného, s poukazom na aktívnu

legitimáciu žalobcu, na základe Dohody o postúpení práv a povinnosti z uvedenej zmluvy zo dňa 19. 03. 2001, uzavretej medzi Ch. H. a. s., ktorá postúpila práva žalobcovi Ch. H., a. s., H.. Predmetom zmluvy bolo dojednanie prednostného práva oprávnenej strany na výstavbu Hypermarketu Hypernova H. a pre prípad nezabezpečenia tohto práva bola dohodnutá zmluvná pokuta 3 000 000,-- Sk. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu a namietal nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu a pokiaľ sa týka Zmluvy o postúpení pohľadávky z 19. 03. 2001, ktorú podpísal Ing. R. Š., túto považoval za neplatný právny úkon podľa § 29 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka, pretože ju podpísal Ing. Š., ktorý bol ustanovený do funkcie člena predstavenstva namiesto odvolaného člena predstavenstva Ing. S. a o neplatnosti jeho odvolania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní 5 Obo 198/2004. Podľa Zmluvy o mimoriadnom práve boli stanovené dve podmienky pre odôvodnenosť zmluvnej pokuty, a to zmena obchodných podmienok na strane povinného a že sa nezačne s výstavbou do 30. 06. 2002. Ani jedna z uvedených podmienok splnená nebola a pokiaľ sa neponúklo právo na výstavbu na inom mieste, iné miesto nebolo ponúknuté práve z toho dôvodu, že tieto dve podmienky pre uzavretie zmluvy o dielo neboli splnené.

Súd prvého stupňa vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov, oboznámil sa s predloženými listinnými dokladmi a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Ako prejudiciálnu otázku súd riešil otázku platnosti Zmluvy o mimoriadnom práve, uzavretej dňa 30. 03. 2000 a Dohody o postúpení z 19. 03. 2001 a dospel k záveru, že tieto zmluvy sú neplatné právne úkony, pretože sú uzavreté v rozpore so zákonom a v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a preto nepoživajú právnu ochranu podľa § 265 Obchodného zákonníka a žalobcovi preto nevznikol právny nárok domáhať sa na základe uvedených zmlúv zaplata zmluvnej pokuty 3 000 000,-- Sk. Dôvody neplatnosti uvedených zmlúv namietané žalovaným súd neuznal za dôvodné, pretože tieto zmluvy boli podpísané kompetentnými štatutárnymi zástupcami. Žalovaný namietal konkrétne konateľa Ing. Š., ktorý bol menovaný do funkcie 06. 03. 2001 a neplatnosť jeho menovania nebola predmetom súdneho sporu a neplatnosť odvolania z funkcie konateľa Ing. L. S. nesúvisí s menovaním do funkcie konateľa Ing. Š. Neplatnosť Zmluvy o mimoriadnom práve súd vyvodil zo skutočnosti, že zmluvná pokuta 3 000 000,-- Sk bola dohodnutá v rozpore so zákonom a zásadami poctivého obchodného styku, keď touto inominátnou

zmluvou mala si oprávnená strana zabezpečiť, aby vstúpila do Zmluvy o dielo, ktorá bude uzavretá s víťazom verejnej súťaže s rozvázovacou podmienkou, že zhotoviteľ diela musí odstúpiť od zmluvy o dielo a na jeho miesto vstúpi oprávnená strana podľa Zmluvy o mimoriadnom práve, Ch. H. H. a. s.

Z rozhodnutia prvostupňového súdu taktiež vyplýva, že žalovaný vyhlásil verejnú súťaž na stavbu obchodného centra Hypermarketu Hypernova H. a aj Ch. H. H. a. s., bol účastníkom verejnej súťaže, ale víťazom verejnej súťaže sa stala spoločnosť C., s. r. o., N., ktorá zadala najvýhodnejšiu cenovú ponuku, s ktorou aj žalovaný uzatvoril zmluvu o dielo, ktoré bolo vykonané a riadne odovzdané žalovanému. Žalovaný neporušil zmluvné podmienky, pretože by bolo v rozpore so zákonom požadovať od žalovaného, aby uzatvoril Zmluvu o dielo s víťazom verejnej súťaže s rozvázovacou podmienkou, že musí odstúpiť od zmluvy o dielo a na jeho miesto by mal vstúpiť Ch. H. H. a. s. Žalovaný preto žiadne podmienky neporušil a Ch. H. H. a. s., nemá nárok na uplatňovanie zmluvnej pokuty 3 000 000,- Sk voči žalovanému, a preto nebolo možné platne postúpiť toto právo na uplatňovanie zmluvnej pokuty na žalobcu Dohodou o postúpení zo dňa 19. 03. 2001, prečo je aj táto zmluva neplatná, uzavretá v rozpore so zákonom a zásadami poctivého obchodného styku. Postúpenie práva by nebolo možné aj z dôvodu, že vykonanie diela sa malo vzťahovať na konkrétneho zhotoviteľa, ktorý by vykonával stavebné práce na stavbe Hypermarket H. ktoré práce by žalobca sám nemohol zabezpečiť iba cestou dcérskych spoločností. Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil (§ 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Súd prvého stupňa ďalej dospel k záveru, že za uznanie zmluvnej pokuty nemožno považovať Mandátnu zmluvu uzavretú dňa 18. 04. 2002 medzi tromi účastníkmi, predmetom ktorej je zabezpečenie inžinierskej činnosti na stavbe OC Hypermarket Hypernova H. ktorá má v čl. IV. dojednanú odmenu mandátára 3 000 000,- Sk, ktorú žalovaný mandatárovi aj uhradil a ktorú nemožno považovať za úhradu zmluvnej pokuty. Pokiaľ v čl. VI. tejto zmluvy prístupujúci účastník Ch. H. H. a. s., postupuje pohľadávku zmluvnej pokuty 3 000 000,- Sk na Ch. H. akciová spoločnosť H. takéto postúpenie je neplatné, pretože v čase postúpenia už bolo toto právo postúpené na žalobcu na základe Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001. Dodatok č. 1 k Mandátnej zmluve zo dňa 18. 04. 2002 treba z hľadiska právneho posudzovať podľa ust. § 534 Občianskeho zákonníka ako záväzok dlžníka voči jeho

veriteľovi, uzavretý s treťou osobou, pre prípad že by vznikla právna povinnosť dlžníka uhradiť zmluvnú pokutu, nezakladá však pre žalobcu právo na uplatňovanie zmluvnej pokuty voči tretiemu subjektu, ani voči žalovanému, pretože z hľadiska právneho nie je možné považovať Mandátnu zmluvu za uznanie dlhu v zmysle ust. § 323 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Z obsahu Mandátnej zmluvy nevyplýva žiadne uznávacie prehlásenie o uznaní zmluvnej pokuty 3 000 000,-- Sk zo strany žalovaného voči žalobcovi tak, ako namietal žalobca. Obsahom mandátnej zmluvy okrem odmeny mandatára, podľa dodatku č. 1 je zabezpečenie dlhu treťou osobou v zmysle ust. § 534 Občianskeho zákonníka pre prípad, že vznikne žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu.

Nakoľko Zmluva o mimoriadnom práve, v ktorej je zmluvná pokuta 3 000 000,-- Sk dohodnutá, je neplatná, pretože je uzavretá v rozpore so zákonom a zásadami poctivého obchodného styku, žalobcovi nevzniklo právo na uplatnenie zmluvnej pokuty a súd prvého stupňa preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 29. 10. 2008 č. k. 4 Cob 164/2007-284 v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 3 000 000,-- Sk a vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil.

Odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením zmluvy o mimoriadnom práve zo dňa 30. 03. 2000 a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny, keď súd prvého stupňa zrejme neposúdil vec správne po právnej stránke. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že listom zo dňa 19. 03. 2001 bolo oznámené postupiteľom spoločnosťou Ch. H. H. a. s., žalovanému postúpenie všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o mimoriadnom práve. Potom v zmysle ust. § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je žalovaný oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení, nie je podľa názoru odvolacieho súdu oprávnený domáhať sa ani jej prípadnej neplatnosti v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu nepovažoval odvolací súd záver súdu prvého stupňa o neplatnosti dohody o postúpení pohľadávky zo dňa 19. 03. 2001 za správny.

Odvolačí súd sa nestotožnil ani s názorom súdu prvého stupňa o neplatnosti zmluvy o mimoriadnom práve pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka a ani o jej rozpore s § 265 Obchodného zákonníka. Pri vykladaní čl. 4 zmluvy a odstraňovaní niektorých nepresností v jeho formulácii je potrebné vychádzať z čl. 1 zmluvy, ktorý nepochybne potvrdzuje, aký cieľ obidve zmluvné strany uzatvorením tejto zmluvy sledovali, že tým, čo chcela oprávnená strana touto zmluvou predovšetkým dosiahnuť, bola realizácia stavebných prác a následne je potom nepochybné, že zmluvná pokuta bola predovšetkým dohodnutá pre prípad, že stavebné práce sa nerealizovali.

Pri posudzovaní otázky, či zmluva o mimoriadnom práve neodporuje zásadám poctivého obchodného styku, je aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné prihliadnúť na okolnosti, ktoré jej uzatvoreniu predchádzali a s tým spojené rokovania zmluvných strán, a to najmä okolnosti spojené s predajom pozemkov, na ktorých bolo dielo postavené, a ktoré, ako vyplýva z obsahu spisu, neboli medzi účastníkmi sporné. Znenie čl. 2 zmluvy tiež nesvedčí o tom, že tretie osoby, ktoré sa súťaže zúčastnili, nemali vedomosť o obsahu zmluvy o mimoriadnom práve, a že i keď sa stanú výhercami súťaže, nevzniklo im výlučné právo na uzatvorenie zmluvy o dielo. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa samotnej zmluvnej pokuty podľa § 220 O. s. p. zmenil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu jeho druhého a tretieho výroku podal žalovaný v zákonnej lehote dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Dovolateľ je toho názoru, že odvolací súd sa nesprávne právne vyporiadal s otázkou platnosti Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001, od ktorej žaloba v tomto konaní odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu, ako aj s otázkou platnosti dohody o zmluvnej pokute, obsiahnutej v dojednaniach Zmluvy o mimoriadnom práve, uzavretej dňa 30. 03. 2000.

Podľa dovolateľa pre vydanie vecne správneho rozhodnutia v prejednávanej veci bolo nevyhnutne potrebné sa správne právne vyporiadať s prejudiciálnou otázkou platnosti Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001, ktorou spoločnosť Ch. H. H. a. s., ako oprávnená strana previedla práva vyplývajúce zo Zmluvy o mimoriadnom práve, uzavretej dňa 30. 03. 2000, na spoločnosť C. H., a. s., ktorá je žalobcom v tomto súdnom konaní. Dovolateľ pritom

poukazuje na skutočnosť, že predmetom Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001 nebolo len postúpenie pohľadávky na zaplatenie zmluvnej pokuty. Predmetom tejto dohody bolo postúpenie všetkých práv a povinností, vyplývajúcich zo Zmluvy o mimoriadnom práve, uzavretej dňa 30. 03. 2000, a to najmä práva na to, aby oprávnená strana v priebehu 8 pracovných dní od obdržania oznámenia o Zmluve o dielo medzi kupujúcim a treťou osobou, vstúpila do Zmluvy o dielo za rovnakých podmienok ako najvýhodnejší navrhovateľ, ktorý vyšiel zo súťaže, t. j. práva, aby sa oprávnená strana stala generálnym dodávateľom stavby Hypermarketu Hypernova H.. Zmyslom a účelom Zmluvy o mimoriadnom práve, uzatvorenej dňa 30. 03. 2000, bolo teda zabezpečiť, aby sa generálnym dodávateľom stavby Hypermarketu Hypernova H. stala spoločnosť Ch. H. H. a. s., ktorej skúsenosti s výstavbou obdobných stavieb, ako aj postavenie na trhu boli pre žalovaného zárukou kvalitného a bezproblémového zhotovenia diela, resp. v prípade neuplatnenia si mimoriadneho práva zo strany spoločnosti Ch. H. H. a. s., mal generálnym dodávateľom stavby zostať víťaz súťaže vyhlásenej povinnou stranou, t. j. spoločnosťou T. D., s. r. o. Skutočnosť, že uzavretím Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001 sa spoločnosť Ch. H. H. a. s., pokúsila bez vedomia a súhlasu investora stavby, t. j. povinnej strany zabezpečiť pozíciu generálneho dodávateľa stavby tretej osobe, a to spoločnosti Ch. H., a. s., s ktorou investor, t. j. povinná strana o tejto otázke nikdy nejednala a ani nemala záujem na tom, aby táto tretia osoba sa stala generálnym dodávateľom stavby, je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, pričom takýto výkon práva nepožíva právnu ochranu. Podľa dovolateľa právo na zabezpečenie pozície generálneho dodávateľa stavby ani nebolo možné Dohodou o postúpení platne previesť, a to podľa dohody medzi spoločnosťou Ch. H. H. a. s. a T. D., s. r. o., ako aj podľa § 536 Obchodného zákonníka. Dovolateľ zastáva názor, že záväzok zhotoviteľa vykonať dielo je viazané výlučne na osobu zhotoviteľa a nemožno ho platne previesť na tretiu osobu. Keďže Zmluva o mimoriadnom práve smerovala k uzatvoreniu Zmluvy o dielo so spoločnosťou Ch. H. H. a. s., ako zhotoviteľom, nebolo podľa názoru žalovaného možné Dohodou o postúpení zo dňa 19. 03. 2001 platne postúpiť práva a povinností vyplývajúce zo Zmluvy o mimoriadnom práve na spoločnosť Ch. H., a. s. Vo vzťahu k prípadnému postúpeniu pohľadávky na zaplatenie zmluvnej pokuty na spoločnosť Ch. H., a. s., dovolateľ poukazuje na to, že záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickej povahy, preto v prípade neplatného postúpenia práv vyplývajúcich zo Zmluvy o mimoriadnom práve nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky na zaplatenie zmluvnej pokuty. S poukazom na uvedené skutočnosti sa teda dovolateľ

stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, v zmysle ktorého je Dohoda o postúpení zo dňa 19. 03. 2001 uzatvorená medzi Ch. H. H. a. s., ako postupiteľom a spoločnosťou Ch. H., a. s., neplatná.

Vo vzťahu k dôvodnosti samotného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty dovolateľ poukazuje na to, že Zmluvou o mimoriadnom práve zo dňa 30. 03. 2000 bolo dojednané, že oprávnená strana, t. j. spoločnosť Ch. H. H. a. s., nadobúda mimoriadne právo na to, aby v priebehu 8 pracovných dní od obdržania oznámenia o zmluve o dielo medzi kupujúcim a treťou osobou vstúpila do zmluvy o dielo za rovnakých podmienok ako najvýhodnejší navrhovateľ, ktorý vzišiel zo súťaže. Dovolateľ má za to, že v konaní poukázal na neurčitost' a zmätočnosť dojednaní o zmluvnej pokute. Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom žalovaného o neurčitosti a zmätočnosti čl. 4 zmluvy o mimoriadnom práve, v časti týkajúcej sa dojednaní o zmluvnej pokute a z toho vyplývajúcej neplatnosti tejto časti zmluvy. V zmysle § 544 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Teória práva, ako aj aktuálna judikatúra sa však zhodujú v tom, že v dojednaní o zmluvnej pokute musí byť zároveň určená aj povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje. Pre platnosť dohody o zmluvnej pokute sa ďalej podľa názoru žalovaného okrem náležitostí kogentne vymedzených v ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyžaduje aj naplnenie podstatných náležitostí vymedzených v ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, týkajúcich sa akéhokoľvek právneho úkonu, medzi ktoré o. i. patria aj zrozumiteľnosť a určitosť právneho úkonu. Skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute je nejasné a neurčité, naviac dokazuje aj rozdielna interpretácia konajúcich súdov pri vymedzení zmluvnej povinnosti, ktorej porušenie je zmluvnou pokutou sankcionované. Žalovaný zastáva názor, že pokiaľ v dohode nie je určito a zrozumiteľne uvedené, aká konkrétna zmluvná povinnosť je pre prípad jej porušenia sankcionovaná zmluvnou pokutou, nemožno takúto dohodu o zmluvnej pokute považovať za platnú. S poukazom na ust. § 41 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, je podľa názoru dovolateľa časť Zmluvy o mimoriadnom práve, týkajúca sa dohody o zmluvnej pokute, neplatná. Žalovaný ďalej konštatuje, že sa stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, v zmysle ktorého zmluvnú pokutu môžu účastníci konania uzavrieť len ako sankciu za porušenie záväzku, ale nie za samotné porušenie práva.

S poukazom na vyššie uvedené, dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd rozsudkom rozhodol tak, že zmení rozsudok odvolacieho súdu tak, že vo výroku (odstavci) druhom a treťom potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa a žalobcu zaviazne k náhrade trov konania žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ust. § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Keďže v prejednávanej veci odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného možno vyvodiť z ust. § 238 ods. 1 O. s. p.

Žalovaný podal dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia otázky platnosti Dohody o postúpení zo dňa 19. 03. 2001, od ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu v spore.

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa § 524 ods. 1 Obč. zák. veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Citované ustanovenie upravuje postúpenie pohľadávky na základe zmluvy, ktorou dochádza k zmene v osobe veriteľa. Do právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom nastupuje namiesto pôvodného veriteľa nový veriteľ bez toho, že by inak sa tento vzťah zmenil. Pohľadávka prechádza v stave, v akom existuje v čase postúpenia, vrátane jej príslušenstva. Zmluvu uzaviera pôvodný veriteľ (postupiteľ) a iný subjekt postupník, ktorý nastupuje na miesto pôvodného veriteľa. Ide o dvojstranný právny úkon bez účasti dlžníka, pretože zmena v osobe veriteľa sa nedotýka práv a povinností dlžníka zo záväzkového vzťahu. Čas, miesto, predmet plnenia i ďalšie podmienky zostávajú nezmenené.

Predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka, t. j. právo na plnenie od dlžníka, nie však celý záväzkový vzťah, z ktorého pohľadávka vznikla, v ktorom prípade ide už o zmenu zmluvy, a teda zmenu vzájomných práv a povinností tvoriacich obsah záväzku, ktorá predpokladá v zmysle § 493 Obč. zák. dohodu zmluvných strán.

Z obsahu dohody o postúpení z 19. 03. 2001, od ktorej žalobca odvodzuje svoje právo na zmluvnú pokutu vyplýva, že predmetom postúpenia boli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o mimoriadnom práve, podpísanej 30. 03. 2000 medzi C. H. H. a s., H. a žalovaným.

Nepochybne tak predmetom uvedenej dohody nebolo postúpenie určitej pohľadávky, ale zmena celého obsahu záväzkového vzťahu, z ktorého dôvodu odvolací súd pochybil, keď dohodu o postúpení neposudzoval podľa jej obsahu, ale jej označenia.

V dôsledku uvedeného odvolací súd vyvodil i nesprávny právny záver, že voči žalovanému nastali zákonné účinky oznámenia postúpenia pohľadávky postupiteľom C. H. H. pre ktorý dôvod sa nemôže dovolávať jej neplatnosti.

Nakoľko obsahom dohody sledovaná zmena celého záväzku nebola uzavretá so žalovaným, nemohol žalobca platne ani nadobudnúť právo k predmetnej pohľadávke, v ktorom záver súdu prvého stupňa o nedostatku jeho vecnej aktívnej legitímácie v spore je správny.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti vyhodnotil Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za nesprávny z dôvodu uvedeného v dovolaní, čím sa stotožnil s dovolateľom, že odvolací súd vydal rozhodnutie spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci, keď zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobe v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243b ods. 2 veta druhá O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že v konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za dovolanie vo výške 11 949,81 €. Trovy právneho zastúpenia odvolacieho a dovolacieho konania žalovanému nepriznal, pretože tieto nevyčísľil v lehote podľa § 151 ods.1 O. s. p.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. októbra 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová